

Ali še veš dohtar Kukovec, kaj ti je kmet zaklical, ko si tako gromel proti nemškemu poduku? No, hočemo ti pomagati, da si tvoje itak preveč rabljene butice ne bodeš trudil! Kmet ti je na tem shodu zaklical velepomembne besede: „**Ti dohtar, kaj nas bodeš ti učil? Ako ti ne bi bil obiskoval šole z nemškim podukom, ti bi bil sedaj za hlapca, nikdar pa za dohtarja!**“

Toda tudi jako učen je dohtar Kukovec! Zaklical je med drugim tudi — sevē brez vse baharije (!) — te le besede: „**Jaz pa znam sedem šprah!**“

Kmet pa mu reče na to: „Dobro, ako jih znate, naučili ste se jih s pomočjo nemškega jezika in vi lahko živite od tega znanja, mi pa se moramo preživeti s pomočjo naših žuljevih rok, zakaj pa nam potem branite znanje drugih jezikov?“

Da, tudi jako olikan je gospod dohtar Kukovec! Izrekel je med drugim tudi te le besede: „Ako boete jutri srečali kakega nemčurja, pljunate na njega!“

K temu ne bodemo ničesar pripomnili, toda mislimo, da je človek, kateri veli, da bi se morali ljudje, ako se srečajo, iz zgolj političnega sovraštva pozdravljati s tem, da pljune eden na druga — slabši, kakor najzadnji gorski pastir.

In župnik iz Spodnje Poskave velečastiti gosp. Heber?

Ta gospod je pokazal, da ga nikakor zastonj ne ljubijo njegovi farani in vsi drugi, ki ga poznajo. Ko je videl, kako nastopajo prvaki — je odišel, češ, teh reči nočem in ne morem poslušati!

Čast Vam, častiti gospod župnik!

A drugačni pa so bili nekteri drugi!

Ti gospod Pogorelec Matevž, zakaj pa ne prodajaš svoje vode samo slovenskim prebivalcem na Pragarskem? Kaj ne, nemški groši so ti dobri, zato pa znaš tudi tako regimentno po Nemcih udrihati!

Ogoljufan hudobec.

V dobrih starih časih je živel kovač, ki je bil razun svojih desetih otrok vse dolžan. Zato so mu neusmiljeni upniki sklenili prodati hišo, živino, pohištvo in druge reči.

Ko je nato v nedeljo zjutraj pred cerkvijo boben zapel:

Brbombrbo, brbombrbo,

Kovaču vse prodano bo,

javkala je njegova žena, jokala njegova deca, da bi se je usmilil še trd kamen; pa žlahta, čeravno je imela pod palcem, ni mu hotela pomagati, bila je trša od gorskih skal.

Dan licitacije se je bližal, bližal, toda pomoči ni bilo od nikoder. Kovaču je hotelo počiti srce od same žalosti, tako ga je nadloga tlačila. Ni mogel več gledati otožnih obrazov družine, zbežal je v temni gozd, privezel na močno bukovo vejo vrv (štrik), da bi si končal življenje.

Tu stopi pred njega lovec v zeleni obleki in z dolgim petelinovim peresom za klobukom ter mu zakliče: „Kaj počenjaš neumni krt? Obesiti se hočeš

Matevžek, Matevžek, kaj bode, ako ne bode Nemci več hotel tvoje vode piti?

Toda gotova istina je, da bode ostala Zgornja in Spodnja Poljskava na svetu, gotova istina je, da se Pragersko ne bode pogreznilo, čeprav „Kristi-virt“ ne ve, kaj tu in tam na kakem shodu počenja. Ali ga ni sram, njega, ki Kristusa nosi, ali ne ve kako bi stradal, ako ne bi bilo nemških grošev?

Dragotin Hrastnik, zakaj pa ti jemlješ kaj ravnemške groše? Zakaj pa stoji tvoja vila na Pragerskem, ako so ti „nemčurji“ zares tako hudobni?

Jurist Sagadin, ali veš, kdo ti je dajal hrano Mariboru? Bolje bi bilo, ako bi učil svojega brata

In ti posojilnični gostilničar iz Slovenje Bistrice

Vsi, vsi od prvega do zadnjega, kateri ste hoteli na Spodnji Poljskavi dne 23. p. m. kmete iz okolice spraviti pod svoj jarem, vsi ste se grozno opekli.

Ljudstvo noče vaših hujskarij, ljudstvo noče vsega hinavstva, ker je prepametno!

In rezolucije? Vse so skovane po enem in istem kopitu, iz vsake donijo znane besede: „Tvoji k me-jim!“ Enoglasno so bile sprejete, toda samo od tistih, ki so jih sestavili.

Brezkončna, nepopisna je bedarija, s katero vam kmete hočejo nekateri voditi za nos.

Kmetje, kjerkoli bodejo zopet nastopili na ljudskih shodih tako zvani prvaki slovenskega ljudstva pokažite jim vaše misli o njihovih govorih tako obločno, kakor se je to zgodilo v Spodnji Poljskavi.

Celjski okrajni zastop.

V petek dne 21. p. m. se je vršila seja celjskega okrajnega zastopa. V tej seji je poročal dohtar Sernec, kateri je iz golj „ljubezni“ do slovenskega kmeta postal iz ubogega slovenskega dijaka v malo letil

zavoljo revščine, pod tvojimi nogami pa leži sublato!“

Mojster pogleda na tla in zapazi resnično med praprotjo ležati veliko zlatov, popolnoma novih in lepo bliščecih. Oj, kako je svetlo zlato siromaka ob velo! Hitro je skočil z drevesa in hotel denarje pribrati.

„Oho, ne tako hitro!“ rekел je zeleni, „to zlato je moje. Če ga hočeš imeti, moraš mi zapisati svoj dušo.“

Zdaj je padlo kovaču srce v hlače, kajti spoznaje, da stoji pred njim sam peklenščak. A spomnil se je v tem trenutku revščine, ki tare njegovo ljubljino in jel se je jokati in hudobca prositi za pomoč. — „Oh milostljivi gospod vrag!“ zdihoval siromak, „saj ne potrebujem vsega! Če bi le četrtna od tega denarja imel, lakko bi poplačal dolgove in bi mi še nekaj ostalo!“

„Mi je tudi prav“, dene nato hudobec, „vzam toraj, koliko potrebuješ! Čez sedem let lahko pride po ostalo zlato, ali mi razodeneš kako željo, kateri moram izpolniti, potem je vse poravnano.“

Ko sta pogodbo (kontrakt), kakor je v navad

toraj milijoner, kako brez skrbi je lahko tajnik okrajnega zastopa skrbel za svoj žep, ker je bil ravno na poštenjak od pet do glave zvest in dober prijatelj vseh celjskih takozvanih narodnih voditeljev, vseh celjskih slovenskih dohtarjev.

Največji dosedajni prijatelj vseh dohtarčkov, maborški „Fihpos“ piše o tem zastopu tako-le:

„Kdo je v zadnjem času bolj škodoval narodni stvari, nego celjski prvaki s svojo nebrižnostjo v okrajnem zastopu celjskem, vsled katere se je posrečilo tajniku okrajnega zastopa, poneveriti velike svote! Vsi polomljeni konzumi, nad katerimi so se tako zgražali, nam niso toliko škodovali! To se mora povedati celjskim prvakom v našem listu v obraz, kajti sicer se jim tega ne upa nihče povedita!“

Oho, kam si pa prišel „Fihpos“? Kaj bodejo okrekl tvoji bratci dohtarčki k tem vrsticam? Ali si morda tudi ti že sprevidel, kdo je največji prijatelj mesta, si se morda celo poboljšal?

Toda oglejmo si sejo!

Dohtar Serneca je dolgo časa nekaj kvasil. Povedal ni ničesar novega. Ko je začel svojo osebo natri, češ on ni kriv, da se je tako brez brige skrbel za red v zastopu, mu tega sploh nihče ni hotel varjeti.

Urednik Ambrositsch, nemški ud okrajnega zastopa, se je na povabilo dohtarja Serneca vdeležil te seje, kateri se je postavilo v pravo luč sramotno gospodarjenje slovenske večine, je z ostrimi besedami načil celo gospodarstvo celjskega okrajnega zastopa. Nekaj hočemo, kolikor nam dopušča prostor, njegov stor ponatistiti, kateri bode gotovo zanimiv za vse mete celjskega okraja.

Imenovani urednik je govoril približno takole: „Kar nam je tukaj načelnik zastopa (Serne) o

pisala s krvjo, preštela sta na mahu ležeče zlate, kovač si je s četrtino napolnil ževe ter se veselo igajoč podal domov.

To vam je bilo veselje! Kako so skakali otročiči radosti, zaslišavši žvenketanje denarja v očetovih rih! Tudi žena je bila kar iz sebe in ni mogla rejeti, da ima mož resničen, pravi cesarski denar, ker se ji ni nalagal, da mu ga je posodil nek star, ljubezniv gospod za celih sedem let.

Koj drugi dan je poplačal oderuške dolgove, tem pa začel delati, kar so mu pripuščale moči. Govor trud ni bil zastonj, že v kratkem času si je dobil lepo premoženje. Z vragovim denarjem je cel toraj srečo, ker je bil dober delavec, ter skrben sledljiv mož.

Pa hitro je prišlo sedmo leto. Naš mojster je v svojem bogastvu postajal zmiraj bolj tih in lsten. Niti ljubeznjivost žene, niti ljubkanje otrov ni moglo privabiti na njegov otožni obraz najnižega smeha, pač pa je bil od dne do dne bolj in bled.

Ljudje so se čudili njegovi izprenembi in ugij, kaj mu je. — „E, jetre imate bolane, le verja-

poneverjenju Kosema, tajnika celjskega okrajnega zastopa, povedal, je seveda nepopolno in to radi tega, ker ima celo stvar preiskovalni sodnik v rokah. Toda kakor ima vse, kar počenja dohtar Serneca, na sebi znak velike nesobičnosti, bile so sedajne njegove razprave tudi take. Doktor Serneč še ni, kakor se mi zdi, nikakor prišel do spoznanja, v koliki meri je bil on sam odgovoren in zavezan s svojo osebo.

O zadevi Kozema človek najložje sodi, akot si malo bolj natanko ogleda vzgled, povzročen v letu 1889 od doktorja Serneca, doktorja Dečka in Baša. V oktobru leta 1889 so se lahko čitali v slovenskih časopisih članki, v katerih se je v enomer govorilo o „velikih goljufijah“, katere so se vrstile v celjskem okrajnem zastopu, kateri je bil tedaj v nemških rokah. Pri neki obravnavi pred par meseci je doktor Serneč sam pripoznal, da je bil on pisatelj takih in enakih člankov. Prvi izmed teh člankov se je glasil nekako tako-le: „Novi okrajni odbor je prišel pri pregledu računov koncem leta 1888 in pri prevdarku za leto 1889 velikim goljufijam v okrajni blagajnici na sled, katere so se vrstile za časa prejšnega okrajnega zastopa. Radi tega sestavljena komisija okrajnega odbora je toraj odločila, da se da cela stvar c. kr. okrajni sodniji v roke.“

Okrajni zastop, katerega je doktor Serneč stem člankom sumničil, je zastop Stigerja. Sedaj se pečamo mi in tudi preiskovalni sodnik z zastopom Serneca, Dečka in Kosema. Razloček med tema dvema zastopoma je ta, da so bile „velike goljufije“ v zastopu leta 1889, toraj v zastopu Nemca Stigerja popolnoma izmišljene, da se je tedaj preganjalo edolžen nemški uradnik tako dolgo, da si je sam končal življenje, med tem ko bode prišeli sedajni zastop v kratkem pred javne sodnike. V letu 1889 je pisal doktor Serneč približno sledeče: „No, čas sodbe je prišel,

mite mi,“ čebljala je stara Culovka ter prigovarjala kovaču, naj gre k zdravniku. Druga tercijalka je zopet menila, da je zagovorjen; vsled tega bi bilo najbolje, pustiti se blagosloviti od kacega pobožnega misjonarja.

In bil je za pomoč res zadnji čas. Teža mlinškega kamena je noč in dan stiskala njegovo srce, da ni mogel več delati in mirno misliti. Ker je odložil kladivo, imel je še več časa za premisljevanje, kar je njegovo stanje še shujšalo.

Slednjič mu je nekdo svetoval, naj se poda na goro v gozd k puščavniku prosit pomoči. Ta sveti mož je znal mnogokaj, cesar drugim ni bilo mogoče storiti; odganjal je muro, ki je v tihih nočeh sesala trudne ljudi, ozdravil krave, katere so kri dojile, napodil hudobca, ako je koga obsedel itd. Tudi je rad pomagal vsakemu človeku z dobrim svetom.

Kovač je ubogal, podal se na goro in odkrito srčno povedal mogočnemu možu vzrok svoje nesreče. Starec je zamišljeno majal plešasto glavo in črez nekaj časa rekel: „To je sitna stvar! Zdaj vam ne vem ničesar svetovati. Pridite jutri zopet, morebiti mi pride po noči kaj primernega na misel.“

čas sodbe za sovražnike celjskega mesta, kateri so polni napuha, kateri se odpovejo, samo da dosežejo svoj namen, vsaki časti, vsem postavam omike — dan sodbe je prišel, kateri bode strogo ločil pravične od nepravičnih.

Dovolite mi, da tukaj izrazim gospodu doktorju in njegovi profetični zmožnosti svoje občudovanje, ker je že pred 14 leti vse naprej vedel.

Toda nikakor tako dobro ni obsodil notar Baš tedajnih razmer. On je pisal dne 30. oktobra 1889 v tedajnem listu ‚Presse‘ tako-le: ‚To dejstvo dokaže, da je bila menjava v okrajnem zastopu okraju jako koristna.‘

Gospodom, kateri so vodje te tako ‚grozno koristne‘ nove večine, je bilo tedaj nekaj samoumevnega, da ni bilo treba tirjati zagovora od uradnika za ‚goljufije‘ v političnem in materijalnem oziru, temveč od njegovih neposrednih višjih. — Sevè, toraj tudi meni ne morete zabraniti, da se postavim tudi jaz sedaj na isto stališče.

Koliko je Kosem pokradel, to bode pokazala sodnijska preiskava, toda to vendarle mislim, da je samoumevno, da bode moral doktor Sernev kot načelnik zastopa in kot blagajnik, svoto, katero je Kosem tako neukretno ukradel — govori se, da znese 57.000 kron — plačati iz svojega žepa in da bode moral, ako Sernev ne bi mogel vsega iz svojega pokriti, daljni ostanek ukradene svote doktor Dečko, kot podpredsednik, plačati.

Tema dvema gospodoma in drugim članom večine v okrajnem zastopu celjskem, kateri so s Kosemom vedno tako prijateljsko občevali, gotovo ni bila prikrita nenavadna potrata denarja od

Drugo jutro je mojster zopet korakal proti puščavnikovi kočici. Puščavnik je že stal pred vratmi in mu razodel, da še ničesar ne ve, in da naj zato še enkrat pride.

Z veliko težavo se je prihodnjega dne zopet vlekel proti stanovanju čudodelnikovemu. Sveti mož je že stal pred durmi, a tokrat se je veselo smehljal in mu kimal, naj se požuri. Seveda, zdaj je kovač skakljal po bregu kakor mlada srna.

Ko se je malo oddahnih, pogledal je samotar pazljivo na vse strani, če ju nihče ne posluša in vprašal tiho: „Imate li v vašem mestu kaj hudižensk?“

„Oj, teh nam ne manjka!“ odvrne mojster.

„Katera izmed vseh pa je najhujša?“ vpraša starec dalje.

Tu imenuje kovač ženo advokata Grabeža ter pripoveduje o njej, kar je že učinila. Povedal je veliko slabego, a nič dobrega, toda samotarec je še vedno majal z glavo, kakor bi hotel reči ni še prava.

Še le, ko je dejal, da je Grabežovko izredil njen bogati stric poslanec in župnik Milendovšek, bil je starec zadovoljen in je reklo: „Tako, tako! Mislim, da bo dobra.“ Potem mu je tiho na uho zašepetal, kaj naj od zelenega zahteva, da se izmuzne iz njegovih kremljev.

(Konec sledi.)

strani Kosema, kako to, da jim ni zbudila nikakega suma? Njim, katerim je Kosem tako čudne stvari in svojega privatnega življenja razodel, njim, katerim je bilo znano, da je Kosem žugal svoji lastni ženi revolverjem v roki, njim, kateri so vedeli, zakaj je moral Kosem odložiti službo občinskega tajnika okolici Celja. Ti gospodje so dobro poznali Kosemove dohodke, kako to, da se jim ni vsilila misel, od katere dobiva ta mož veseljak toliko denarja?

Ko so se poslali od c. kr. davčnega urada letniki izkazi, v katerih je bila zabilježena svota, ki se je zastopu izplačala, tedaj bi bil pač moral samoumevni doktor Sernev ali pa njegov namestnik imeti tolike skrbi, da bi bil pogledal, ali so ti znezki tudi enaki vsem tistim, kakor jih je Kosem njemu (Sernev) kot blagajniku, izročil. Ako bi bila ta dva gospoda to svojo dolžnost izpolnila, potem ne bi bilo mogoče da bi bil Kosem že od leta 1894. svoje goljufije izvrševal. Uradnih letnih izkazov Kosem vendarle ni mogel ponarejati in njih smoter je brez vse dvomiljebil ta, da bi se odgovornim funkcionerjem delovaljalo.

Draga gospoda, sedaj je seveda sredstvo izgovarjanja na spremnost, s katero je baje Kosem goljufal, kako prilično, toda ne bode se vam posrečilo da bi stem vašo odgovornost zmanjšali ali pa dokažali, da je sploh dvomljivo, ako ste vi odgovorni ali ne.

Nato razлага govornik g. urednik Ambrositsch posojila, ki so se Kozemu dovolila iz pososilnice, kakor smo o njih v našem zadnjem listu pisali in nadaljuje svoj govor na sledeči način:

„In vendar se je izjavil doktor Sernev v ravno istem času napram deželnemu odboru, da je vse pokrit.“ Vrednost Kosemove hiše seve nikakor ne zadostuje, da bi se pokril ves dolg, ker polovica te vrednosti znaša k večjem 14 tisoč kron, tem nasprotno pa je obremenjeno to posestvo z 22 tisoči kron. Je doktor Sernev že tedaj misil na poravnanje dolga in lastnega svojega žepa?

Sicer pa se mora povdarjati, da se je g. doktor Sernev, malo časa pred tem, ko je moral Kosem pod ključ javno izrazil, naj bi se vendarle občinstvo pomirilo, češ, da ima on ključ od blagajne (kase) ...

Draga gospoda, cela stvar tajnika celjskega okrajnega zastopa Kosema popolnoma jasno dokazuje, da niso možje voditelji danajšne večine tega zastopa nikakor sposobni, da bi okrajno premoženje, kojega dobra polovica prihaja iz nemških rok, vedenje in sigurno oskrbovali. Čas okrajnega zastopstva pod voditeljstvom Sernev-Dečko je dosegel moraličen hakerot in iz tega sledi, da niso ti gospodje nikakor sposobni, da bi sedeli na mestu javnega zaupanja, kar se je od nemške strani že zdavnej trdilo.

Ako gradijo ceste, da se s tem povzdigne vrednost privatnih posestev, ako tiste ceste, katere služijo splošni porabi brezbrizno zanemarjajo, ako okrajni denar porabijo za enostranske politične agitacije, potem je to naravnost korupcija! Ako pa jim ni bilo mogoče boljše vsega v redu imeti, tako, da je lahko tajnik okrajnega zastopa brez vse skrbi skoraj da

10 let iz okrajne blagajne (kase) kradel, s tem ukradenim denarjem razkošno živel, si hiše zidal, potem ti dovolj, da imenujemo vse to korupcijo, temveč visti, kateri plačujejo davek (štibro), zahtevajo odločno, da se ukradeni denar blagajni od odgovornih voditeljev okrajnega zastopa povrne!“ —

Tako je govoril urednik Ambrositsch — med splošnim odobravanjem, seveda nikakor ne dohtarja Šerneca in Dečka. Kar sta mu ta na to odgovorila, ni bilo vredno piškavega oreha; poslanec in kanonik doktor Gregorec, kateri še vendar ima nekaj več srca na svoje ljudstvo, je povedal nekaj vseskoz zanimivega. Razlagal je, da se boji kmečko ljudstvo posledov, goljufije Kosema in da pričakuje — pač s polno pravico, da se bodejo okrajni dokladi zopet povikšali, to je, da bode treba zopet več zdatnih plačil iz kmečkih, že itak praznih žepov. Seveda zahteva Gregorec pojasjenje v slovenskih časopisih, toda kmetje, takoj si mislite, kako je to pojasjenje posebno v celjski takozvani slovenski žabi, ki nosi visokoleteče ime „Domovina“, koje zahrbtniki so celjski prvaki, spadlo.

Da, kmetje, ako se že „Fihposu“, kateri vendar te čuti niti kapljice ljubezni do kmeta, zdi cela stvar greje vredna, kakor smo v začetku tega članka dozvali, potem si lahko od vas vsaki na prstih pričenjuni, kako se je ravnalo z vašim krvavo zaslужenim denarjem.

Volitve za okrajni zastop celjski se zopet bližajo, volilci, kdo od Vas po razojetju takih razmer ne ve, kako mu bode treba voliti?

Toda o teh volitvah še hočemo govoriti, ako bodo upoščal čas, prihodnjič par besedij!

Gornje-radgonski okraj!

Kmetje, dandanes so za vas težki časi, dabo se vam godi, jako slabo! Plačil mate dovolj, dohodkov malo, ali pa skončnič!

Povrh pa se še vedno trudi farška dohtarska druhal, da bi vas imela še dalj časa v svojih neusmiljenih krempljih. Iako si tudi prizadeva na vse kriplje, da dobila vaš okrajni zastop v svojo last. Dandanes niste bili v njihovih rokah, tudi dandanes naprej ne smete biti!

Kmetje, sploh vsi volilci, ali ne veste, iako se je zgodilo pred kratkim z okrajnim zastopom v Celju, kateri je bil dosež v rokah takozvanih prvakov? Čitajte še dotični današnji članek, potem se boste prepričali! Ne dajte se pregovoriti!

Volitve za gornje-radgonski okrajni zastop se bodejo vršile dne 10. in 11. septembra.

Vdeležite se teh volitev vsi volilci, a volite pa tako, da se ne bodate kesali, da ne bodate spravili vašega lepega okraja v dohtarske roke!

Vaš okraj je imel do sedaj izvrstnega predsednika okrajnega zastopa, Bog daj, da bi ga imel še nadalje! Gospodar Vračko je bil in bode mož za vas, on ni dohtar, on ni farški podrepnik, on je **kmet!**

Vaš okrajni načelnik naj bode, kakor do sedaj

gospodar Vračko.

Volite po svojem prepričanju, ne pa po dohtarskem golažu in po njihovi pijači, ker bodate drugače morali, ako dobijo ti gospodje okraj v svoje takozvane „narodne“ roke, ta golaž in to pijačo, čeprav bode pri volitvi zastonj, pozneje stoterokrat plačati!

Volilci na noge! Kmetje, držite skupaj, ne oziraje se, ali je ta Nemec ali Slovenec, dohtarčkom pa povejte, da bodate tedaj volili po njihovem navodilu, kadar bodejo nehali izsesavati slovensko ljudstvo, kadar bodejo nehali nabirati si tisočake od siromakov, kadar bodejo nehali guliti ubogega kmeta!

Spodnje-štajerske novice.

Vpisovanje učencev v mestnih ljudskih in meščanskih šolah se bode vršilo dne 14. in 15. sept. Mi opozarjam naše bralce, da se morajo vse prošnje za vpisovanje učencev ali učenk, kateri pridejo iz drugih krajev, ki ne spadajo pod dotično mesto, oddati vsaj do 12. septembra. Taki otroci se morajo dati poprej vpisati na domači šoli. Javiti se je poprej pri dotičnem mestnem šolskem svetu in sicer vsaj do 12. septembra ustmeno ali pismeno. Tam se dobe tudi vsa druga pojasnila glede vstopa otrok v imenovane šole.

Porotne obravnave v Mariboru. se pričnejo v pondeljek dne 7. septembra in se bodo zagovarjali dne 7. sept. poštna upraviteljica Marija Wagner od Sv. Barbare pri Mariboru zaradi uradnega poneverjenja in zlorabe uradne oblasti; dne 9. sept. Matija Radih zaradi prestopka nravnosti in Antonija Höbl iz Breznika pri Marenbergu zaradi nameravanega umora svojega moža; dne 10. sept. Anton Urajnik, zaradi tatvine; dne 11. sept. hlapec Franc Mlaker, zaradi uboja.

Zborovanje pri Sv. Lovrencu v Slov. Gor. (Dopis) Tudi Sv. Lovrenc se je osrečil z velikansko maškaro, shod ali zborovanje ali kaj je to vse bilo zad-